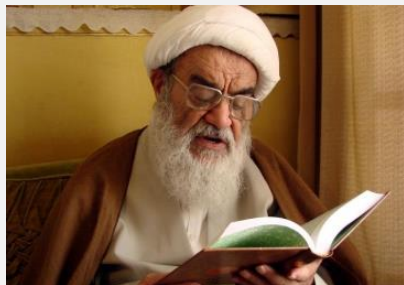

حضرت زهرا(س) محور عالم وجود است

آیت‌الله العظمی مظاهری گفت: از روایات به خوبی استفاده می‌شود که حضرت زهرا(س) محور عالم وجود است. روایت ثقلین که خدشه‌ای از نظر سند ندارد و به طور متواتر از پیامبر اکرم(ص) نقل شده، گویای این حقیقت است.

آیت‌الله العظمی مظاهری گفت: از روایات به خوبی استفاده می‌شود که حضرت زهرا(س) محور عالم وجود است. روایت ثقلین که خدشه‌ای از نظر سند ندارد و به طور متواتر از پیامبر اکرم(ص) نقل شده، گویای این حقیقت است.

به گزارش اینکنا از اصفهان، همزمان با در پیش بودن سالروز شهادت حضرت فاطمه(س)، آیت‌الله العظمی مظاهری از مراجع تقلید در سخنانی به بیان ابعاد شخصیت و فضائل حضرت زهرا(س) پرداخته اند که متن کامل آن را در ادامه می‌خوانید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي وَ اخْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي»

با توجه به اینکه در آستانه سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س) قرار داریم، لازم است در این جلسه قدری راجع به شخصیت و فضائل آن بانوی بزرگوار با هم گفت و گو کنیم.

قبل از شروع بحث، تقاضا دارم در این چند روز، به توسل اهمیت دهید و به هر اندازه که می‌توانید در این دو سه روز، عزادار حضرت زهرا(س) باشید. این عزاداری خیلی به جاست و مورد رضایت امام زمان(عج) است. در شرایط فعلی که دنیا دچار بحران است و زندگی برای مردم سخت شده، چاره کار دعا و توسل است. امیدوارم با توسل و عزاداری مردم، حضرت ولی عصر(عج) نظر لطفی بکنند و خداوند تعالی به واسطه ایشان، گرفتاری‌های مردم را رفع و سختی‌ها را مبدل به آسانی فرماید.

از روایات به خوبی استفاده می‌شود که حضرت زهرا(س) محور عالم وجود است. روایت ثقلین که خدشه‌ای از نظر سند ندارد و به طور متواتر از پیامبر اکرم(ص) نقل شده، گویای این حقیقت است: «إِئْتِي تَارِكًا فِيكُمْ الْيَقْلِينَ كِتَابَ اللَّهِ وَ عَثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي وَ إِهْمَا لَمْ يَفْتَرَقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ مَا إِنَّ تَمَسَّكْتُمُ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا» [۱]

می‌فرمایند: من دو ثقل گران بها در بین شما باقی می‌گذارم: یکی کتاب خدا و دیگری عترت؛ این دو هرگز از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا روز قیامت در نزد حوض کوثر، بر من وارد گردند. اگر به این دو تمسک جوید، هیچ گاه گمراه نخواهید شد.

در این روایت، حضرت زهرا(س) محور عالم وجود واقع شده اند. در عبارت «حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ» مراد از حوض، حضرت زهرا(س) است.

آن بانوی بزرگوار، در عالم ملکوت، تجلی خداست؛ پروردگار عالم در ازل با همه اسماء و صفاتش دو تجلی ذاتی کرده است، در اثر یک تجلی قرآن شریف پدید آمده، و در تجلی دیگر انوار مقدس اهل بیت(ع) پدید آمده اند. سپس نور مقدس اهل بیت(ع) به اراده خداوند سبحان، از عرش اعلا به بدن‌های مطهر ایشان منتقل گردیده است. در زیارت جامعه کبیره می‌خوانیم: «خَلَقَكُمُ اللَّهُ أَنْوَارًا فَجَعَلَكُمْ بَعْرَشِيَهُ مُحْدِقِينَ حَتَّى مَنَّ عَلَيْنَا بِكُمْ فَجَعَلَكُمْ فِي بُيُوتِ أُولِي الْأَلْبَابِ أَنْ تُرْفَعَ وَ يُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ...» [۲].

در برخی روایات از قول مبارک نبی اکرم(ص) نقل شده است که: «نُورُ ابْنَتِي قَاطِمَةٌ مِنْ نُورِ اللَّهِ» [۳]؛ خلقت حضرت زهرا(س)، از نور مقدس خداوند سبحان است.

وجود مقدس حضرت زهرا(س) پس از آن قوس صعودی در عالم ملکوت، با قوس نزولی در دنیا، مصداق یک انسان کامل است که اسلام و تشیع مرهون اوست. ایشان در این عالم که عالم ناسوت است، مظهر فضائل اخلاقی بوده، اسوه و سرمشق بشریت هستند.

قرآن کریم می‌فرماید: اگر تمام درختان دنیا قلم و همه دریاها مرکب شوند، نمی‌توانند کلمات خدا را بشمارند: «وَ لَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامًا وَ الْبَحْرُ يَمْدُةٌ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةَ أْبْحُرٍ مَا تَفِدَتِ اللَّهُ» [۴]؛ امام رضا(ع) در حدیثی فرموده اند: آن کلمات الهی ما هستیم که فضائل ما، نه برای کسی قابل درک است و نه به شمار می‌آید: «تَحْنُ الْكَلِمَاتِ الَّتِي لَا تُدْرَكُ»

قوس سوّم شخصیت حضرت زهرا(س)، قوس صعودی دیگری در قیامت است که همان حقیقت کوثر است.

قرآن می فرماید: «يَسْمُ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ»؛ إِنَّا عَطَيْنَاكَ الْكُوْتِرَ، فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ، إِنَّا شَانِكَ هُوَ الْأَبْتَرُ» [۶].

بنابراین حضرت زهرا(س) در قیامت، کوثر است؛ آن کوثری که هر انسان لایق با نوشیدن جرعه shy&ای از آن، از هر عیب و نقص ظاهری و باطنی، تزکیه و تطهیر می شود، اگر پیر است، جوان می شود؛ اگر صفت رذیله shy&ای دارد، آن رذیلت زدوده می shy& شود؛ اگر جاهل است، عالم می shy& شود؛ بالأخره به یک انسان کامل مبدل می گردد و لیاقت ورود به بهشت را پیدا خواهد کرد.

پیغمبر اکرم(ص) حضرت زهرا(س) را در روز قیامت محور قرار دادند، محوری که قرآن کریم و عترت، با محوریت ایشان بر پیامبر گرامی وارد می شوند. جمله «حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ» در روایت ثقلین، یعنی قرآن و عترت سر حوض کوثر بر نبی مکرم وارد خواهند شد، به عبارت دیگر این دو ثقل گران بها «عندالزهرا»؛ نزد حضرت زهرا بر پیغمبر اکرم وارد می گردند.

این «عندالزهرا» خیلی معنا دارد. برای ما یک ارزندگی فوق العاده دارد و معنایش همین علت غایی آدم است. ما روایاتی در این مسائل داریم. این روایت ها باید در کتاب های اصلی و معتبر آمده باشد و متأسفانه نیامده است. نیامدنش هم معلوم است که از باب تقیه بوده است. این ذره های گران بها در روایات ما زیر گل و لای رفته است. اما وقتی تعالیم قرآن و عترت را در این خصوص دقیقاً بررسی کنیم، یک محتوای ارزنده و درخشنده راجع به این حقایق، در سایر کتب شیعه و در روایاتی که به دست ما رسیده، پیدا می شود.

مثلاً از حضرت ولی عصر(عج) نقل شده که فرمودند: «فِي ابْتِئَةِ رَسُولِ اللّٰهِ لِي أُسُوَّةَ حَسَنَةً» [۷].

از این روایت می توانیم چنین برداشت کنیم که اسوه بودن حضرت زهرا(س) برای امام زمان(عج)، یعنی ایشان سرمشق در حکومت اهل بیت(ع) در زمان ظهور خواهند بود.

در زمان رجعت اهل بیت(ع) نیز اسوه و سرمشق حکومت، حضرت زهرا(س) هستند. من گمان دارم که در آن زمان، مصحف حضرت فاطمه(س) نیز، در حکم قانون اساسی برای اداره امور جامعه است.

مصحف فاطمه چیست؟ نمی shy& دانیم. فقط می دانیم که پس از رحلت رسول خدا(ص) جبرئیل هر روز بر حضرت زهرا(س) نازل می شد و از طرف پروردگار عالم، مطالبی را برای آن بانوی گرامی قرائت می کرد. امیرالمؤمنین(ع) نیز آن جملات را مکتوب می کردند. [۸] آن مجموعه نوشته ها «مصحف فاطمه» است و ما از محتوای آن اطلاع نداریم.

به هر حال از آنجا که حضرت صدیقه طاهره(س) سرمشق حکومت ائمه هدی(س) هستند، می توانیم بگوییم مصحف ایشان نیز الگو و قانون آن حکومت در زمان ظهور و رجعت است.

روایت: «نَحْنُ؛ حُجَجٌ؛ اللّٰهُ عَلٰی خَلْقِهِ، وَ جَدَّتِنَا فَاطِمَةُ حُجَّةٌ اللّٰهُ عَلَيْنَا» نیز مؤید همین مطلب است. ائمه اطهار(ع) می فرمایند: ما حجّت های خداوند بر مردم هستیم و مادرمان حضرت فاطمه(س) حجت خدا بر ما هستند. مفهوم این روایت در روایات دیگری آمده است. از روایت ثقلین هم این معنا برداشت می شود. روایت ثقلین به ما می shy& گوید که علت غایی برای عالم وجود، حضرت زهراست و عالم وجود وابسته به خلقت ایشان است. یعنی اگر زهرا نبود، اصلاً عالم وجود خلق نمی شد. در روایت مشهوری می خوانیم: «يَا أَحْمَدُ لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، وَ لَوْلَا عَلَيَّ لَمَا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةَ لَمَا خَلَقْتُكُمْ» [۹].

این روایت و این درّ گران بها نیز در میان ما گم شده و در کتاب های معتبر نیامده است. اگر هم جایی آمده، همان جمله اول آن یعنی: «لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ» [۱۰] آمده است. اما وقتی بررسی کنیم، مضمون آن را در تعالیم دینی می یابیم.

شیعه اسراری دارد که هیچ مذهب دیگری از آن اسرار برخوردار نیست. تمام آن اسرار، در زیارت جامعه کبیره نهفته شده است. اهل علم و اهل تحقیق باید تا جایی که امکان دارد آن اسرار را از دل زیارت جامعه و سایر روایات و زیارات استخراج کنند، آشکار سازند و با زبان و قلمی رسا و گویا در اختیار عموم شیعیان قرار دهند.

مرحوم علامه امینی کتاب شریف «الغدیر» را نوشت که یک افتخار برای تشیع است. ولی این حرکت علمی و اعتقادی، ادامه پیدا

نکرد؛ هر سال باید یک کتاب مثل الغدير از علما و محققین شیعه منتشر شود و در آن اسرار حقایق تشیع و اهل بیت(س) روشن گردد، ولی متأسفانه چنین نمی شود.

البته به شدت محبتی که نسبت به اهل بیت(ع) داریم دلگرم هستیم. از نظر شعار و از نظر اقرار تشیع به زبان کوتاهی و سستی نداریم. امیدواریم حضرت زهرا(س) نیز به واسطه این میزان عشق و محبت، همیشه و همه جا، از جمله در قیامت، لب حوض کوثر، ما را از مقربین خودشان قرار دهند. از این جهت امیدوار و خوشحالیم، از حیث اعتقادی و ترویج تشیع نیز در مرتبه مطلوبی قرار داریم، اما ای کاش در رتبه برتری بودیم و راجع به روایاتی که حاوی اسرار شیعه است، بیش از این مجاهدت علمی داشتیم.

از حیث پیروی از اهل بیت(ع) و عمل به موازین تشیع انتظار بیشتری از جامعه فعلی می رود. شیعیان باید فضائل، صفات حسنه و اعمال صالح عترت طاهرین و به ویژه حضرت زهرا(س) را سرمشق خود قرار دهند و خود را شبیه آنان سازند تا رستگار گردند.

اهل بیت(ع) در روایاتی، ایمان را مشتمل بر سه رکن می دانند که با برخورداری از هر سه رکن کامل می گردد. فرموده اند: «الْإِيمَانُ إِفْرَاقٌ يَاللِّسَانِ وَ مَعْرِفَةٌ يَالْقَلْبِ وَ عَمَلٌ يَالْأَرْكَانِ»[۱]؛ آن سه رکن عبارتند از: معرفت و اعتقاد قلبی، اقرار با زبان و عمل با اعضاء و جوارح.

شیعه حقیقی و پیرو حضرت زهرا(س) آن است که اعتقاد قلبی، شعار زبانی و عملش را بر هم منطبق گرداند. یعنی گفتار و کردار و عقیده اش یکی باشد. اگر به اهل بیت «سلام الله علیهم» عقیده دارد، در عمل دنباله رو و شبیه ایشان باشد. شیعه ای در قیامت می تواند زیر لوای حمد برود و به دست امیرالمؤمنین(ع) از آب کوثر سیراب شود و یک انسان کامل گردد که در دنیا، خود را در طریق اهل بیت(ع) قرار داده و از نظر اعتقاد قلبی، گفتار و عمل، به آنان شبیه باشد.

شیعیان لازم است صفات نیکو و خصائل حضرت زهرا(ع) مانند زهد، صبر، ایثار، سخاوت، عفت، ساده زیستی، تقوا، صداقت و عفو را سرمشق زندگی خود قرار دهند تا به سعادت دنیا و رستگاری آخرت دست یابند.

[۱]. الاحتجاج، ج ۲، ص ۴۵۰.

[۲]. من لایحضره الفقیه، ج ۲؛ ۲۸۴، ص ۶۱۳.

[۳]. بحار الأنوار، ج ۵۴؛ ۵۴۴، ص ۱۹۳.

[۴]. لقمان، ۲۷: «و اگر آن چه درخت در زمین است قلم باشد و دریا را هفت دریای دیگر به یاری آید، کلمات خدا پایان نپذیرد».

[۵]. مناقب آل ابي طالب ع، ج ۴؛ ۴۴۴، ص ۴۰۰.

[۶]. کوثر، ۳-۱: «به نام خداوند رحمتگر مهربان، ما تو را [چشمه]؛ کوثر دادیم، پس برای پروردگارت نماز گزار و قربانی کن. دشمنت خود بی[تبار خواهد بود]».

[۷]. الغيبة (الطوسی)، ص ۲۸۶؛ الاحتجاج، ج ۲، ص ۴۶۷.

[۸]. الکافی، ج ۱، ص ۴۵۸.

[۹]. ر.ک: اندیشه های ناب، دفتر اول: سیره و فضائل حضرت زهرا «سلام الله علیها»، ص ۷۲ و ۷۳.

[۱۰]. مناقب آل ابي طالب ع، ج ۱؛ ۱۸۴، ص ۲۱۷.

[۱۱]. امالی الصدوق، ص ۲۶۸.